

Kako je istraživačko novinarstvo u Srbiji POSTALO UDBAŠKO

Istraživačko novinarstvo nam je udbaško. Istraživačke, odnosno udbaške novinare prepoznajemo po tome što rade za izvore u bezbednosnim strukturama i ignorišu prezumpciju nevinosti onih koji su im na meti. Uvek ih je bilo i biće ih, sa čim se izgleda pomirila većina redakcija. No, ranije su s razlogom ostavljani u medijskoj ilegali, držani u senci jer se znao red. Znalo se da nisu pravi novinari, da do informacija ne stižu svojim trudom i radom, da podatke koje objavljuju drugi teško mogu da provere i da, stoga, ne mogu ubirati plodove profesionalnog novinarstva. Danas, međutim, u vremenu opšte manipulacije, sve se izvrće. Baš takvi postaju najnagrađivaniji i proglašavani najhrabrijim i najboljim što novinarstvo ima. Zašto se to desilo? Kako je došlo do inverzije da nekada skriveni i neupadljivi sada ponesu ulogu najisturenijih? Gde nam se zametnula profesija novinara? Da li se na primeru karijere jednog čoveka, slučajno ili ne, prelama čitava novija istorija strukovnog propadanja i rada doba udbaško-novinarske eksproprijacije?

Ubrzo pošto su čelnici izvršne vlasti objavili informaciju Evropa da predsedniku Srbije Aleksandru Vučiću ponovo preti opasnost od odbeglog šefa „kavačkog klana“ Radoja Zvicera, novinar Vuk Cvijić je 22. januara 2022. za TV N1 dao izjavu da je 'neobično što se takva informacija plasira u medijima'. Tada mu nije palo na pamet da stavljanje do znanja potencijalnim atentatorima i jav-

Surovi
Udbaški novinari se poznaju po tome što rade za izvore u bezbednosnim strukturama i ignorišu prezumpciju nevinosti

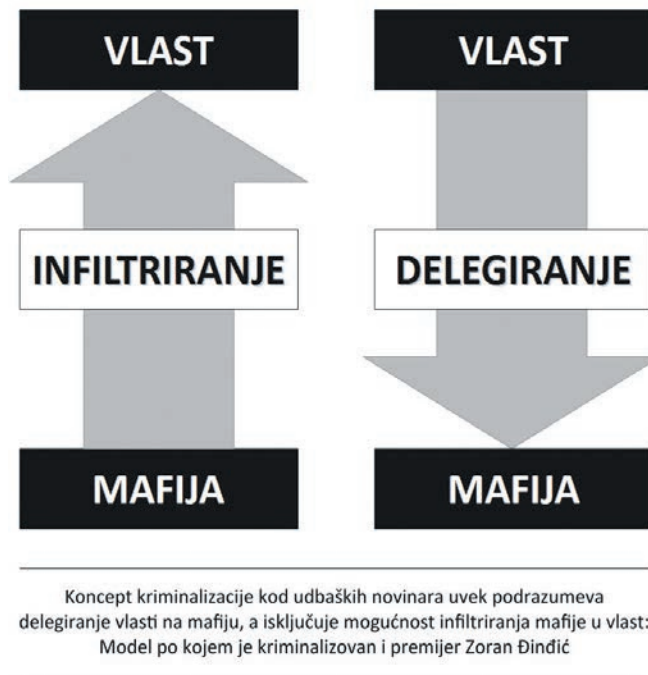
RUŽA VETROVA
Pravci udbaškog uticaja u medijima i sprega između novinara, policajaca, tužilaca i advokata

nosti da su državni organi svetski toga na čemu rade i da znaju ko su i te kako može da bude razlog da mafija odustane od organizacije dela. Štaviše, u studiju iste televizije je dva dana kasnije dodao da 'nijedna profesionalna bezbednosna služba u svetu ne objavljuje najavu atentata'. Ipak, sedam meseci kasnije, 1. oktobra, opet za TV N1, lažnu vest koja se pojavila u medijima da je Zvicer ubijen pravdao je kao podatak koji je tužilaštvo za organizovani kriminal pustilo ne bi li eventualno saznalo njegovu lokaciju. Zašto se ovde nešto brani kad to radi tužilaštvo, a napada i obesmišljava kad danas već potvrđenu informaciju u svrhu prevencije saopšte predsednik ili članovi Vlade? U čijem interesu radi ovaj čovek i kakva se agenda krije ispod njegovog ponašanja?

Rad u predvučičevskoj eri

Novinar koji u svojoj biografiji izostavlja podatak o obrazovanju i da li ima završen fakultet karijeru je započeo u listu 'Danas', gde se bavi crnom hronikom i temama iz oblasti korupcije i kriminala. Njegov tadašnji kolega iz 'Danasa', Bojan Tončić, kasnije će u redakciji e-novine pričati da je Cvijić već tad imao problema sa opijanjem i da su za to znali skoro svi u 'Danasu'. Krajem 2004. javnost je saznala da je Cvijić tokom 2001. bio na merama, a tadašnji šef DB-a Goran Petrović za njega je u intervjuu za NIN 2005. rekao da je 'mali narkoman koji koketira sa lakim drogama' i optužio ga da je po nalogu vojne službe pisao tekstove protiv DB-a i Petrovića. Redakcija 'Danasa' tada se branila, između ostalog, ističući da je Cvijiću povređena privatnost, da je narkomanija bolest, a da bolest, 'čak i kada je ispravno dijagnostikovana, nije protivzakonit čin i osnov za policijsku obradu'.

S takvim bekgraundom Cvijić 2006. dolazi u 'Blic' i tamo upoznaje ključnu osobu za nastavak karijere, nešto stariju i iskusniju

novinarku Tamaru Marković Subotu. Njih dvoje, neretko uz Tanju Nikolić Đaković, postaju najbliži saradnici u okviru crne rubrike, ukrštaju i proširuju bezbednosne i kontakte iz sfere kriminala, dok im je najvažniji posao praćenje policijske akcije 'Mreža', koju su nadzirali resorni ministar Dragan Jočić i šef BIA Rade Bulatović. Kasnije će se ispostaviti da je istoimena afera služila da se najpre opljačkaju kontroverzni biznismeni, tad u sukobu sa dvojicom vodećih tajkuna rečima Vojislava Koštunice, Miroslavom Miškovićem i Milanom Bekom, a potom i optuže da su tokom ratova devedesetih i sankcija švercovali duvan ne bi li se zataškao šverc vojne službe bezbednosti, iste one sa kojom je Petrović u NIN-u doveo u vezu Cvijića. Za to je poslužila već postojeća stigma oko Stanka Subotića, bliskog prijatelja Zorana Đinđića i dugogodišnjeg finansijera Demokratske stranke, koji će ovim novinarima narednih desetak godina prerasti u opsesiju.

Sa mesta šefa beogradskog ogranka na poziciju načelnika Uprave kriminalističke policije 2007. dolazi Rodoljub Milović.

Naredne godine kohabitacija sa DSS je okončana, DS preuzima svu vlast, a baza propagande, u pogledu najfinansiranijeg štampanog lista, seli se iz 'Večernjih

NUNS i UNS urušili sistem vrednosti

» Esnafska udruženja NUNS i UNS, koja su se transformisala u čisto opoziciono opredeljene grupacije, devalvirala su sistem vrednosti novinarstva. Ona su glavni krivci i najodgovorniji što je novinarstvo u Srbiji danas tu gde jeste

novosti' i džepova Manja Vukočića pravo u 'Blic' i džepove Veselina Simonovića. Šef BIA postaje Saša Vukadinović, a Tužilac za organizovani kriminal Miljko Radisavljević, uz najodanijeg mu zamenika Sašu Ivanića. S navedenim ljudima, a po nalogu tadašnjeg predsednika Srbije Borisa Tadića, njegov šef kabineta, potpredsednik stranke i koordinator bezbednosnih službi Miodrag Miki Rakić, iz fasade zvane Deklaracija o pomirenju DS i SPS, formira lanac komandovanja koji zaobilazi i marginalizuje tadašnjeg ministra unutrašnjih poslova Ivicu Dačića. Rezultat je naširoko poznat:

potpuno uzurpirano pravosuđe i istražni organi, sudske presude putem SMS poruka na telefon ministarke pravde Snežane Malović i najzad, partijski podobna i uzgred neuspela reforma sudstva.

Do 2010. Milović već uspeva većinu redakcija da pretvori u produžene ruke ove paralelne službe i u svakoj od njih ima bar po jednog novinara od poverenja, uz urednike sa kojima su takođe na direktnoj liniji bilo on ili njegova sekretarica Marija Nenić. Od štampanih medija kontroliše 'Blic' i 'Kurir', koje će koristiti i za privatne obračune. Imaće Doroteu Čar-

Cvijić: Nijedna profesionalna bezbednosna služba ne objavljuje najavu atentata

Cvijić: Nijedna profesionalna bezbednosna služba ne objavljuje najavu atentata

VESTI | Autor: N1 Beograd | 24. jan 2022 13:39 > 15:05 | 30 komentara

Podeli:

Novinar Vuk Cvijić kaže da je krajnje neobično kako se postupa sa informacijom o navodnom planiranju ubistva predsednika Aleksandra Vučića, ističući da nijedna profesionalna bezbednosna služba ne objavljuje najavu o mogućem atentatu.

"Evidentno je da se vodi kampanja, umesto istrage", dodaje.

NOVINAR VUK CVJIĆ U STUDIJU TV N1
Smetalo mu što je javnost saznala ko prei atentatom na predsednika Srbije

Glume istraživačke novinare

» Pojedinci poput Cvijića, Dojčinovića, Subote, Zorićeve i sličnih, sa aspekta Kodeksa novinara Srbije, nikada u pravom smislu reči nisu ni kročili na teren novinarstva. Oni sve vreme rade nešto što samo izgleda kao to, ali je ujedno i sasvim nešto drugo

nić u 'Politici', Vuka Jeremića u 'Danasu', Miloša Vasića u 'Vremenu', Ratka Femića i delimično Vojislava Tufegdžića u 'Novom magazinu' i 'Njuzvikju', Stevana Dojčinovića u CINS-u, Vukašina Obradovića na celu NUNS-a i mnoge druge. Posebno bizaran primer medija, koji se zahvaljujući Veranu Matiću sasvim ogoljeno, bez mere i ukusa prostituisao za potrebe Milovića, Ivanića i ostalih, bila je TV B92, te novinari Jelena Veljković, Suzana Trninić, Senka Vlatković, delimično Branka Stanković i drugi.

Kosnicu ove strukture, akciju 'Balkanski ratnik' (slučaj Darka Šarića), Tadić je, baš kao i Koštunica akciju 'Mreža', zlostrebljavao radi obračuna sa političkim protivnicima. I jedna i druga prerale su u afere koje su konvergirale ka Crnoj Gori i njenom rukovodstvu. Pošto je izvukao i poslednji cent iz Subotičevog Fonda za razvoj demokratije, te namakao milionski iznos u gotovini, uništio mu firme i konfiskovao imovinu u Srbiji, Tadić je preko Rakića izdao naredbu Radisavljeviću i Miloviću da se kriminalizacija Subotića maksimalizuje i da teče paralelno sa pričom o Šariću, da se nekako poveže sa tim slučajem, alarmiraju zemlje u kojima Subotić posluje, a on u Srbiji osudi u odsustvu.

'Poštanski sandučić'

Vuk Cvijić i Tamara Subota odmah u 'Blicu' proizvode seriju tekstova o Subotiću ne samo kao šverceru duvana već i kao šverceru kokaina koji pere i Šarićeve pare. To onda razrađuju ostali Milovićevi novinari, dok su gostovanja na TV B92 već zakazana. Ide novi krug priloga koji su u formi izveštaja, a preuzimaju ih i regionalni mediji putem agencija. Kad se članci, čiji su oni sami naručilci, nakupe, Radisavljević i Ivanić ih prevode i nose kolegama u Italiji, Švajcarskoj, Francuskoj i Belgiji, ubeđuju ih da će im dostaviti i dodatne dokaze samo ako momentalno pokrenu istrage protiv biznismena, slično kao što je to ranije Koštuničin kabinet činio po pitanju šverca duvana. Senzacionalne vesti da zemlje EU i Švajcarska pokreću istrage protiv Subotića, a sve u znaku potvrde osnovanosti napisa u domaćim medijima, vraćaju se pravo u 'Blic', a objavljuju ih niko drugi do Cvijić i Subota.

Друштво

ALEKSANDAR OBRADOVIĆ

Talač korumpirane države i vlasti

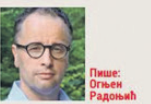
Uzbunjivač Aleksandar Obradović i dalje je pod istragom, dok postupak za korupciju koju je otkrio u valjevskoj fabriци наоружања Крушиќ није ни почео. Он се повукао из јавности, али и даље верује у исправниост својих поступака

14. NIIN/22.09/2022.

Три године након тајног хапшења убињивача Александра Обрадовића, који је открио корупцију у валевској фабрици наоружања и војне опреме Крушиќ, институције Србије су још неслободне и зависне од политичке власти. Тратом Обрадовићевих открића за те три године професионални медији обрадили су бројне сумње о корупцији, да су на ипиту Крушиќа, али и још неког државног функционера, изнели приватни трговци оружјем повезани са влашћу. Неке наводе је чак потврдила и Државна ревизорска институција. Али, ништа се није променило. Крајем децембра 2019. после бројних извештаја професионалних медија, Јужнословенско за организациони криминал је покренуло предистражни поступак након МУП, БНА и ВНА да испитују трговину Крушиќа са приватним предузетима. Како незванично сазнајемо, БНА и ВНА су извршили за сада тражене провере, али МУП до данас то није учинио. Полиција је доставила, како нам је названично речено, само две послоне документације Крушиќа који се односи на пословање са приватним предузетима ГИМ. За ГИМ је посредовао сада покровио Бранко Стефановић, отац Небојне Стефановић која је од 2014. до краја октобра 2020. био министар МУП-а, а од тада до данас министар одbrane. Као што је познато октобра 2020. Небојна Стефановић и Александар Велић су само ратари министарског места. И садашњи министар полиције Велић је уместо на случај Крушиќ, јер је Министарство одbrane и за време његовог мандата добијало недељне извештаје из државних фабрика оружја и постављало чланове управних одбора МУП је документација која се односи на пословање Крушиќа са ГИМ-ом доставио за време Велићевог мандата. Пословање Крушиќа испитивали су БНА и ВНА, обе службе које су биле повезане са овом валевском фабриком. Писма Александра Обрадовића преко синдикалиста стигла су до тадашњег министра одbrane Вратислава Гајића, садашњег шефа БНА коју то истражује. НИН је раније открио документе да је БНА добила дозатај од Крушиќа. Открили смо и да је шеф ВНА Турко Јованвић, некадашњи алтернативни министар одbrane Александра Вујића, истовремено док је руководио тајном војном службом био и председник Управног одбора Стрела банке која је одобравала кредит Крушиќу Ни Младен Петковић, за време

ТЕКСТ У НИН-У ПОВОДОМ ТРИ ГОДИНЕ OD HAPŠENJA CVJIĆEVOG IZVORA IZ 'KRUŠIKA' Ni na jednoj od pet strana nema ključne informacije da je izvor uhapšen po odavanju službene tajne stranoj državljanici

Човек звани Храброст

Писац: Vuk Cvijic, Radovick

У својем говору на 20. конгресу комунистичке партије, Крушиќ се одрекао Стаљина рекавши да је, наместо своје карије и захтева апсолутно потчињавања и да је „смислио појам 'непријатеља народа'“ како би се обрачунао са старашим и умишљеним противницима без објаве да доказује своје оптужбе. Последња је била, параноја је Крушиќа, „најгорња репресија“ која је створила „атмосферу несигурности, страха, тла и безања“.

Истовремено, како је ослободила Александра, тако је истинита ослободила и куќачићу дубоко укорењен у нашим институцијам на самом тлу и у друштву које је њихово ослобађање. Александар је и даље у предистражном поступку, остављен на милостини јер надлежне институције немају храбрости да се сучује са истином. Најваљно, тако нешто је могуће само у друштву које нема храбрости да прихвати институције да нам предоче истину. У свом рочишту Радисавић о добровољном рочишту из 1550. Елери да Бојси, младић од сива шпанска испрати себи самине. Александар је прошао пут немогуће, самоприориности, патње и бола и сучио се са својим страдалништвом у борби за слободу, истину и правду. Слобода није

(од којих би свако криво бранило свој живот) већ од једног јединог човека: не од неког Херкула или Саломеа, већ од човека. Он је највећше највећа куќачића и мекшан у целом народу... Хобено ми то налити куќачићуком? Да, тиранија на раскопганима има војску, полицију, судство, цензуре и шпинуле, али Ла Бојси предлаже ствари на своје место следећим питањем: „Одаже му толико очују да нас уздиже осам ако му их сам не дајеш? Како то да има толико руку да нас уздира, осам ако их не узима од нас? Нису ли то наше ноге којима гали наше градове? Како то да уопште има неку моћ над нама, осам ако то неће вашим посредством? За народ који служи тако добро и вољно... могло би се рећи не да је неслободан, већ да је изградио своје роштво“, закључује Ла Бојси. Александар Обрадовић је крим јер је имао храбрости да нас сучује са нашим куќачићуком и исклароношћу. Парадоксално, и нешто именован, председник државе је у томе колико смо спреми да ниско паднемо све гмивељемо за ситне добитке. Радисавић је навео да је у време Александра Обрадовића професорка налет моралног пошрнућа, док је председник нешто расадник.

Аутор је редовни професор Филозофског факултета Универзитета у Београду

чијег директоровања Крушиќом је склоњено највише спорних уговора и чија је порочница именована драматично убијана, није синоним извештаја. Некадашњи чиновник општине Земун испред СНС-а, из Крушиќа је преко мандата у Застави оружје. Нико повезан са сумњивим пословањем да сада није саслушан, а с друге стране сумњив поступак који је поведи против Александра Обрадовића није обустављен. Он је још и под суспензијом у фабрици Крушиќ. Нема институционалног одговора на институцију Обрадовићевог адвоката Владимира Гајића коју је лично раније да НИН. „Ако је лако оно што је говорио Александар, онда то не може бити тачно, јер лажни списи захтевају. Ако је истинита, опет не може да буде тачна, јер

кривично дело не може да се означава било којом врстом тајне.“

Поступак против Обрадовића није обустављен и како се објављује и оно на шта је убуњан куќачићуко Крушиќ зашарио у рублице, отпуштају се ратари којима чак у време нареднице ковода је ипако задњице савањаване. Већ годину у пет месеци није саслушан у истраји коју Трудаштво за високоственошћу криминал изди против Обрадовића за наружио овај ваљне пословних тајни. У питању су документи којима је откривено да је Крушиќ продавао мисле приватним трговцима за око 20 милиона евра у односу на цену коју је давао тог дана највећем кливацију оружја, државним Југоимпорт СИПФ. У неком суочињу мишле је Крушиќ продавао по цени

Примери инструментализације новинара коју је Тadićева паралелна служба спроводила не стажу на овом centralnom modelu. Radisavljević, Milović i ostali držali su i po više godina u zatorskom pritvoru ne samo optužene nego i osumnjičene a да vrlo često на крају буду pravosnažno ослобођени или им се не суди или čak bivaju пуштени да umru od bolesti да не би skrenuli sudski epilog. Zloupotrebljavajući притвор, nudili bi им разне nagodbe, да usled nedostatka boljih dokaza potpišu изјаве којим се inkriminisati nekog, а kad odbijе, usledio би niz šokantnih tekstova u novinama iz pera Subote i Cvijića, који им се zatim predočavaju не би li se zaplašili i popustili под pritiskom. Kroz ovaj dril prošli су ljudi poput Sretena Jocića, kome су pokušali да sude за дело за које је већ bio ослобођен u Hrvatskoj (ubistvo novinara Ive Pukanića), али i Mihalj Kertes. I jednom i drugom је u jednom trenutku traženo да optuže Subotića ako žele да spasу glavu. Isto то činili су i Stevanu Banoviću, Dejanu Milenoviću, а posledice njihove korumpiranosti trpeli су i Mika Brašnjović, Slobodan Radulović (C market), Goran Kljajević (Stečajna mafija) i mnogi drugi. Zbog načina на који су radili,

ЕКСКЛУЗИВНО МИЛИЈАНА ОБРАДОВИЋ, МАЈКА УЗБУЊИВАЧА ИЗ КРУШИЊА АЛЕКСАНДРА ОБРАДОВИЋА

Истина је оно што је мој син обелоданио

Након што је и сама постала мета председника државе и врха власти, Миљана Обрадовић говори за НИН шта је све проживела од тренутка када јој је ухапшен син, за кога је сигурна да је изнео истину о пословању ваљевске фабрике

НИШТАВНА ОСНОВА ЗА СВЕ CVJIĆEVE NAGRADE Majka uhapšenog priznaje да је, по nalogу sina, Cvjić sve podatke slala на gotovo i да do njih nije dolazio novinarским radom

u 'Blicu' је vrlo brzo nastao zazor јер се znalo да Subota i Cvijić до informacija не dolaze сами и да не ulažu napor kakav prilikom rada ulažu neki други novinari. Iako су im tekstovi obilovali neimenovanim izvorima koji би plasirali neproverene, navodno operative podatke iz

osim što stoji да је још један, пре него што objavi informaciju, dužan да 'konsultuje најмање dva nezavisna izvora', izričito naglašava i да не sme slepo да im veruje јер 'često slede своје interese ili interese društvenih grupa којима pripadaju i prilagodavaju своје iskaze tim interesima', te да u том slučaju moraju да obaveste čitaоce 'o neposrednoj koristi коју izvor može ostvariti od objavljivanja informacije'.

Međutim, oni не samo što nisu obaveštavali čitaоce ili су se bilo kad u karijeri ogradili i time makar pokušali да naprave distancу od izvora nego су pisali jasno se identifikujući ili се čak uživljavajući u njihove stavove, impresije ili informacije, као да је то najnormalnija stvar. Tako nastaje mehanizam s којим се suočavaju uglavnom početnici u novinarstvu, а to је да су već после malog broja tekstova po automatizmu prinuđeni да brane i štite lica која ih koriste, јер time пре svega brane себе као potpisane autore тих tekstova, na šta njihovi nalogodavci u krajnjem uvek i računaju. Nema udbашkog novinara који је uspeo да izbegne ovu spiralu smrti, od Subote, Cvijića, преко Dojčinovića, pa sve do najmanje iskusne Jelene Zorić, kod koje је to danas najočiglednije.

Glavni razlog za to što otpora nema i što srljaju u ono udbaško jeste što se ti novinari u svojoj delatnosti sami osećaju, ili su ih, svejedno, oni koji ih koriste ubedili da su posebni i privilegovani, da obavljaju važan posao za državu, a da im kolege u stvari samo zavide što su povezani sa moćnicima i uživaju zaštitu. Ipak, u vreme Tadića važnije je bilo pokazivati tekstove tamo gde treba, nanositi štetu onima koje inkriminišu i tako ih ucenjivati i iznuđivati nego gurati u prvi plan i uzdizati novinare, autore članaka, jer su ciljevi bili partikularni i često nisu ni bili namenjeni najširoj javnosti. Zato su Cvijić, a naročito Dojčinović imali potrebu da u etru što više ističu sebe, pa je prvi svom imenu pridodao srednje slovo 'Z.' uveren da će tako bolje da ga zapamte, dok je drugi kukao nezadovoljan što mu se tekstovi sa CINS-a slabo probijaju u mejnstrim. Nijedan nije mogao ni da pretpostavi da će za tekstove koje budu pisali jednog dana dobijati više nagrada nego što imaju prstiju i biti reklamirani na sva zvana, jer je onima za koje rade tada to izgledalo nepotrebno i protiv pravila igre.

Promena paradigme

Posle smene vlasti 2012, koju nijedan od nalogodavaca Vuka Cvijića nije očekivao, šire se nezvesnost i panika, dok tlo preti da se izmakne kako njima, tako i njemu. Rakić i Vukadinović brzo su razrešeni, a Radisavljević, Ivanić i Milović i dalje su vukli konce. Nastupa period obmanjivačkog dodvoravanja i nastojanja da se pošto-poto zadobije Vučićevo poverenje; isforsirano se hapse pripadnici DS, bivši ministri, čak i glavni tajkun bivšeg režima Mišković, od kojih će većina biti oslobođena. Milovićevim novinarima naređeno je da naširoko i sa indignacijom izveštavaju o tekućim akcijama policije i tužilaštva, pa je CINS transformisan u neformalnu PR službu UKP i TOK, a Stevan Dojčinović, koji tad postaje glavni

urednik, zajedno sa kolegama iz kancelarije 2013. dobija prvu vredniju Nagradu 'Jug Grizelj' za seriju tekstova o Miškoviću. Ipak, ništa od toga nije vredelo jer je pitanje od milion dolara i dalje visilo u vazduhu. Da li će prvi potpredsednik tadašnje vlade nastaviti tradiciju i zajahati korpus višegodišnjih političkih zloupotreba iz akcija 'Mreža' i 'Balkanski ratnik' ili će klupek početi da se odmotava i da razotkriva svu korumpiranost umešanih?

Prvi alarm upalio se kad je Ustavni sud u drugoj polovini 2012. vratio 837 partijski nepodobnih sudija, koje su nezakonito ostale bez posla u vreme bivšeg režima. Drugi alarm bio je sredinom jula 2013, kada je Stanku Subotiću najzad prihvaćeno jemstvo, te dozvoljeno da se posle sedam godina vrati u Srbiju i brani sa slobode. U ponovljenom postupku pojavili su se dokazi iz Makedonije koji su pokazali da iza sporne firme, koja se u vreme sankcija bavila švercom cigareta, nije stajao Subotić, nego vojna služba bezbednosti. Ti dokazi, između ostalog, dovedeće 2014. do prve prvostepene oslobađajuće presude, a godinu dana kasnije i do pravosnažne. Dok je glumio lojalnost Vučiću, Ivanić, tužilac u postupku, plašeći se za svoju sudbinu, istovremeno je Cvijiću i Dojčinoviću davao instrukcije kako da u medijima spinuju i obesmišljavaju Subotićeve iskaze i dokaze, a da za prihvatanje jemstva, te kasnije oslobađanje, koje će pokušati i da proglase nezakonitim, maliciozno okrive istog tog Vučića.

Konačno, treći alarm pali se po hapšenju Darka Šarića u martu 2014, koji se srpskim vlastima predao nakon što ga je specijalni tim BIA locirao u Dominikanskoj Republici. Hapšenje je usledilo tek po odstranivanju UKP na čelu sa Milovićem iz tima, koji je godinu i po dana servirao Vučiću lažne podatke i zamajavao ga da hapšenje tek što nije nastupilo. Milović je pokušavao da kupi vreme

21. JUL 2022. / БРОЈ 3734 / 350 RSD

НИН истражује
ШТА СВЕ МОЖЕШ КАД
СИ АНА БРНАБИЋ

Нова афера
са оружјем
ТЕШИЋЕВЕ ДУГЕ СЕНКЕ

87 ГОДИНА
ТРАДИЦИЈЕ

КАКО СУ ОРГАНИ СА СЕВЕРА КОСОВА
ПОСТАЛИ НАЈВЕЋИ СРПСКИ ТАЈКУНИ
ЗНАКОВИ ПОРЕД ПУТА

ADVOKAT ZDENKO TOMANOVIĆ Sa
klijentom osmislio medijsku strategiju
da istragu o službenim nepočinstvima
Milenkovića i Mitića prikaže kao
progon i osvetu zbog 'Jovanjice'

ЗДЕНКО ТОМАНОВИЋ
Случај
Миленковић
је атентат
на интегритет
и храброст

9 770027 688002

Austria 4,00 EUR
France 3,50 EUR
Belgium 4,00 EUR
Croatia 3,50 EUR

Denmark 39,00 DKK
G. Britain 2,20 GBP
BIH 6 KM
Greece 3,00 EUR

Netherlands 4,00 EUR
Hrvatska 40,00 HRK
Makedonija 399,00 DEN
Germany 4,00 EUR

Norway 45,00 NOK
Slovenija 5,00 EUR
Switzerland 6,00 CHF
Sweden 60,00 SEK

www.nin.co.rs
facebook.com/ninonline
twitter.com/NejedniniN

ne bi li se ogradio od Tadića i Rakića, jer se ispostavilo da je sa Šarićem tokom godina vladavine bivšeg režima više pregovarao kako da za nalogodavce šverca narkotika optuži Mila Đukanovića i Dačića nego što mu je bilo stalo da ga uhapsi i privede pravdi. Ubrzo kreću prepucavanja između Šarića i Milovića, Vučić prvi put dobija priliku da sagleda uticaj koji načelnik UKP ima u medijima, te

ga 20. juna razrešava dužnosti i penzionise.

U to vreme u žižu dospeva i epizoda 'Jelova gora', koja portava ulogu Milovića i Ivanića, tužioca i u slučaju Šarić, a list 'Danas' 24. juna prvi put u tekstu na svom sajtu objavljuje Ivanićevu fotografiju, koji je, uprkos javnoj funkciji, reporterima strogo zabranjivao da ga fotografišu. On, međutim, ne reaguje na ovu, nego tek osam meseci kasnije na objavu identične fotografije na sajtu 'Antidot', kad naređuje Subotiću, Cvijiću i Dojčinoviću da ovaj sajt targetiraju kao Šarićev iako su autori teksta identične novinarke iz 'Danasa' koje su objavile i pret hodni tekst. Tako Cvijić nema izbora nego da i dan-danas krije ovaj sled događaja, kao što je prinuđen da ponavlja kapitalnu

laž da je, premda je uistinu bio remetilački faktor, Milović odigrao ključnu ulogu u hapšenju Šarića. Poznato je i da je za incident koji je doživeo na parkingu, kad je vozilo udarilo u njegovo, Ivanić takode tražio da se u medijima predstavi kao ugrožavanje njegove bezbednosti, dok novinari KRIK-a i dalje usiljeno ponavljaju da je reč o 'najboljem tužiocu u Srbiji'.

Dva dana uoči hapšenja Šarića, SNS na vanrednim izborima osvaja apsolutnu većinu od 48,35 odsto i 158 mandata, pa je i ta činjenica doprinela radikalnoj promeni stava prema Vučiću, budući da su potezi koje je povukao napravili rez u odnosu na ponašanje Tadića i Koštunice i ugrozili sve koji su u prethodnoj deceniji iz zavesu vukli konce u establišmentu.

Potpuno obesmislili funkcionisanje Saveta za štampu

» Savet za štampu, koji odlučuje o kršenju novinarskog kodeksa, baš kao i nagrade, uzurpirao je i obesmislio takode NUNS, zaduživši svoje članove iz Komisije za žalbe da potkazuju i prijavljuju samo provladine medije i time daju pokriće za neistinitu predstavu da provladini krše kodeks nesrazmerno više od onih koji sebe onda zovu profesionalnim medijima

Vučić je precrtan jer je od prvobitnog rizika, razrešenjem Milovića i ostalih prerastao u nepredvidivu opasnost, čiju je vlast, sad kad je kao premijer mogao sam da formira vladu, neprestano trebalo slabiti i urušavati. A to je ujedno iziskivalo izmenu novinarske paradigme, pa je udbaško novinarstvo, koje je dotad bilo saslušničko, pozadinsko i obavljalo prijavu poslove za režim, moralo da se pretvori u antirežimsko-aferaško i istovremeno gurne u prvi plan, učini popularnim, te legitimizuje i proglasi istraživačkim novinarstvom visokog profesionalnog dometa, koje je odjednom važnije od svakog drugog novinarstva. Pošto su im izvori mahom ostali isti, ali su se povukli u političku ilegalu, došao je red da se poradi na podizanju kredibiliteta novinara-pojeđinca ili istraživačke organizacije da bi samim tim i afere koje produkuju bile kredi-

bilne i prihvaćene od što više ljudi. Igra je začas promenjena, a Cvijić i Dojčinović posredno samo Vučiću imaju da zahvale za dosanjani san o dugoočekivanoj javnoj afirmaciji.

CINS je nedugo posle hapšenja Šarića, a uoči Milovićeve smene, imao za cilj da zloupotrebom akademskog softvera kompromituje zvanja i radove većinom političara iz SNS, dok je druga adresa bila organizacija BIRN, koja se oglašavala u nedeljniku 'Vreme'. Dojčinović na mrežama promovise knjigu 'Šarić' kao 'tajnu iz Mikijeve fioke', istovremeno se upirući da ubedi publiku da je do podataka dolazio svojim trudom i radom, a ne tako što ih je dobijao iz TOK, UKP i BIA, falangi tog istog Mikija Rakića. Najvažniji eksperiment u veštačkom dizanju kredibiliteta ubrzo je izdvojen iz CINS-a da bi nastao KRIK, specijalizovana aferaška šalter-čelija na koju je Milović preusme-

Opšta manipulacija i izlazak iz medijske ilegale

» Ranije su udbaški novinari s razlogom ostavljani u medijskoj ilegali, držani u senci jer se znao red. Znalo se da nisu pravi novinari. Danas, međutim, u vremenu opšte manipulacije, sve se izvrće. Baš takvi postaju najnagrađivaniji i proglašavani najhrabrijim i najboljim što novinarstvo ima

rio sve svoje kontakte i kolege od poverenja, posebno doušnike iz sveta kriminala. Ulogu bastiona-pojačivača, koju je nekad imao B92, brzo je preuzela kvaziprekogranična TV N1, osnovana da bi crpela prava iz domaćih, a odgovarala isključivo po zakonima stranih zemalja. BIRN je za nepotpun tekst o kopu Tamnava 2015. najpre dobio Nagradu 'Jug Grizelj', a zatim i Nagradu EU za istraživačko novinarstvo. Postalo je jasno da novinarska paradigma više nije ona stara.

Njena promena je promena sistema vrednosti u esnafu, a da bi se za vrhunsku novinarsku delatnost afirmisala aferizacija, trebalo je neformalno izvitoperiti kriterijume za dodeljivanje novinarskih nagrada, a da na papiru sve ostane isto da nestručna javnost ništa neobično ne primeti. Ovaj posao dopao je u nadležnost NUNS-a, parazit-skom udruženju koje je zavisilo od bivše vlasti, pa su tako svaku

nagradu, gde god su kao članovi žirija uspeali da uđu, devalvirali, obesmislili ili čak uništili, da bi na kraju bili prinuđeni da izmišljaju nove konkurse i nagrade za koje se samo oni pitaju, jer su za laureate počeli da proglašavaju ne one koji daju profesionalni doprinos novinarstvu, već one čiji bi uraci u javnosti dostigli rang afere - izazvali najveće buke i naneli najveću štetu vlastima. Tako je kriterijum nagrađivanja nauštrb sadržaja i kvaliteta otkroisan na političku posledicu i učinak.

Ovaj princip, u svoj goropadnosti vidljiv od 2014, opstaje zahvaljujući kompenzatornom ciklusu, u kojem svako svakom čuva leđa i koji se teško prekida, jer se uvek nagraduju pojedinci ili organizacije iz prijateljskih medija, koji onda naredne godine, ulaskom u žiri, vraćaju dug i opet po aferaškom kriterijumu glasaju za laureata koji ima obavezu da, kad vreme dođe, učini isto. Dodeljena istraživačka na-

grada služi da još više afirmiše aferu kako bi dobila na legitimitetu i uverljivosti, a novinara vine u visine ne samo zbog onog što je objavio već i zbog svega što će tek da objavi. NUNS postaje instrument investicije za udbašku isplativost, a pošto se najviše materijala slivalo u CINS, a potom u KRIK, Dojčinović je za kratko vreme morao postati najnagrađivaniji novinar u Srbiji, te preko obaveštajnog OCCRP, čiji je deo, i šire. To je toliko izgubilo meru da je NUNS po principu 'što gore to bolje' birao i sopstvene predsednike, da bi se posle ustanovilo da Dojčinoviću, koliko god ga nagrađivali i protežirali, nikako ne leži uloga profesionalnog novinara jer pojavom i nastupima, slično kao i Cvijić, ostavlja utisak koji je nemoguće popraviti.

Rad u vučićevskoj eri

Po povratku Subotića u Srbiju, dok bi novinari koji su pratili suđenje ispred Specijalnog suda uzimali od njega izjave, Vuk Cvijić bi se krio iza obližnjeg drvoreda i telefonirao, te po instrukcijama Ivanića nastavljao da kriminalizuje Subotića i pošto je oslobođen. A pošto 'Blic' u proleće 2016. nije reagovao na pismo u kojem se traži izvinjenje i da se sa sajta povuku svi sporni prilozi koje su Cvijić, Tamara Subota i ostali od 2007. pisali o njemu, biznismen je u Švajcarskoj tužio vlasnika, firmu 'Ringier Axel Springer', o čemu 26. juna govori u nedeljniku 'Ekspres'. Za najbeskrupuloznijeg predvodnika kampanje protiv njega označio je upravo 'Blic', a tvrdo ukoričena tužba obuhvatala je impozantnu zbirku od preko stotinu kompromitujućih tekstova koje je taj tabloid pisao protiv njega.

Kako je suđenje o kojem nije dan medij u Srbiji nije smeo da izveštava odmicalo, radna mesta Cvijića i Subote bivala su sve upitnija, dok god 2018. nisu bili prinuđeni da nađu nova. Zahvaljujući Veselinu Simonoviću i svemu što je činio za službu, Cvijić ostaje da radi pod krovom istog vlasnika i premešta se kod Milana Čulibrka u NIN,

Identični tekstovi, isti izvori

» Tekstovi koje na temu 'Jovanjica' pišu Cvijić, Dojčinović ili Jelena Zorić liče kao jaje jajetu, što upućuje na to da ih brifuju isti izvori koje ne navode, premda to ne mogu biti drugi do Milenković i Tomanović

koji će se vrlo brzo, uz ekstremizam koji ga je već krasio, pretvoriti u vodeći udbaški nedeljnik. I tamo ostaje u crnoj temi i najčešće pojačava afere iz KR-
IK-a, ali sad piše duže tekstove, čije delove za propagandne potrebe reciklira i pakuje u naredne, štancovane tekstove kako bi se čitaocima što bolje urezali. Ni ovo premeštanje nije ništa drugo do izdvajanje, pa je tako otklonjena svaka prepreka da se i Cvijić vine put kredibilnog istraživačkog novinara-pojedince. Od tog trenutka, minulih dvanaest godina gura pod tepih, eufemizujući u biografiji da je u 'Blicu' radio kao komentator crne hronike, premda iza sebe nije ostavio nijedan autorski tekst ili komentar.

Za to vreme se sa novom novinarskom paradigmom odmaklo, pa naslov u 'Danasu', koji su uvek negativni, najčešće započinju rečima 'Vučić', 'vlast', 'vlada' i 'režim'. Cilj priloga više nije informisanje, nego neprirodno pronalaženje uglava koji kontriraju i dovode u pitanje izjave državnih zvaničnika. I rubrike koje nužno nemaju veze s politikom, zlopotrebne su zajedno sa sagovornicima, u čije se intervju, koji obično imaju drugačiji povod, provuče političko pitanje, a zatim stavlja u naslov, iako ne odražava ni sa-

Pitanje od milion dolara visilo u vazduhu od 2012.

» Pitanje od milion dolara posle promene vlasti 2012. i dalje je visilo u vazduhu. Da li će prvi potpredsednik tadašnje vlade Vučić nastaviti tradiciju i zajahati korpus političkih zloupotreba iz akcija 'Mreža' i 'Balkanski ratnik' ili će klupko početi da se odmotava i da razotkriva svu korumpiranost umešanih?

držaj ni temu. Istu praksu sledi i TV N1, gde je takođe najbitnije napraviti plakatski naslov negativan po vlast i Vučića, makar ih gost u studiju pomenuo samo u jednoj rečenici. Savet za štampu, koji odlučuje o kršenju novinarskog kodeksa, baš kao i nagrade, uzurpirao je i obesmislio NUNS, zaduživši svoje članove iz Komisije za žalbe da potkazuju i prijavljuju samo provladine medije i time daju pokriće za neistinitu predstavu da provladini mediji krše kodeks nesrazmerno više od onih koji sebe onda zovu profesionalnim medijima. Fingirani brojevi Saveta se dalje koriste u sudnicama da bi se provladini mediji i urednici lakše osudili, onako kako oktroisane nagrade antivučićevskih novinara, najčešće uz pomoć advokatske kancelarije Živković/Samardžić, služe da fasciniraju sudije laike.

Pošto je proces već prouzrokovao štetu vlasniku u Švajcarskoj, sredinom 2019. dolazi do vansudske nagodbe. 'Ringier'

nalaže 'Blicu' da sa svog sajta ukloni sve sporne tekstove o Subotiću i da na celoj strani štampanog izdanja umesto izvinjenja objavi da su sve istrage i procesi koji su vođeni u Evropi okončani u njegovu korist, što 'Blic' čini na strani 5 broja 8.022 20. juna te godine. Taj dan u NIN-u, međutim, priređen je i pažljivo tempiran neuobičajen intervju sa penzionisanim Rodoljubom Milovićem, i to od njegova dva najvernija 'deteta', Cvijića i Dojčinovića, sa ciljem da se afere koje je KRIK plasirao preko bivšeg načelnika UKP i njegovih ljudi potvrde, a ujedno i pošalje poruka po principu 'prst u oko', da Subotićev epilog nijednog od trojice ni najmanje ne tangira.

Odavanje tajne

Već krajem septembra preko Cvijića ide tzv. afera 'Krušik', koja od 10. oktobra gravitira oko vesti da je zaposleni u toj fabrici namenske industrije Aleksandar Obradović, kojeg mediji naknadno prozivaju uzbunjiva-

čem, u tajnosti uhapšen. Smisao afere bio je da se ovaj proglasi najvećom žrtvom Vučićevog režima i prikaže da je uhapšen jer je otkrio navodno nezakonito poslovanje države, a ne zato što je počinio krivično delo i odao službene tajne stranom državljaninu. U tekstu povodom tri godine od hapšenja Cvijić više neće imati potrebe da ni na jednoj od pet strana pomene da je Obradović, koji je podatke o poslovanju 'Krušika' već godinu dana unazad bio dostavljao novinarima BIRN-a, 18. septembra uhapšen tek pošto je podatke poslao bugarskoj državljanici i prorusknoj novinarki Dijani Gajtandžijevoj, a ona ih 15. septembra objavila na svom sajtu 'Arms Watch'. U saradnji sa njom NIN će takođe iz pera Cvijića dan pred izbornu tišinu, 31. marta 2022, optužiti vlast da tajno izvozi mine iz 'Krušika' u Ukrajinu, uz poruku uvijenu sa mašnicom za birače da nije lepo obmanjivati ruskog predsednika Vladimira Putina.

Svega šest dana pošto je pušten vest da je Obradović uhapšen, ekspresno postaje laureat za prvo NUNS-ovo priznanje, Nagradu 'Dušan Bogavac', koja se dodeljuje za etiku i hrabrost, 'zato što se već dve decenije bavi osetljivim temama iz oblasti kriminala i korupcije'. Da je žiri, u kojem je sedeo i Dojčinović, o tome odlučio kako bi mu se jednim potezom i zvanično oprala biografija, zatim izvrnula i ostavila da se suši, svedoči objašnjenje u kojem stoji i da je 'zbog pisanja o Stanku Subotiću godinama na meti provladinih medija'. Ispostavilo se da je reč tek o pretpranju, pa se u svojstvu omekšivača priključio i UNS, udruženje koje ubrzo pada u nemilost Dragana Šolaka, dodelivši Cvijiću dva meseca kasnije, 21. decembra, Nagradu 'Laza Kostić', i to samo zato što je objavio vest 'koja je obeležila godinu'. Šest meseci nakon toga kreće faza ispiranja i Cvijić za sve što je o aferi 'Krušik' pisao u NIN-u 11. juna 2020. dobija drugo NUNS-ovo priznanje, Nagradu za istraživačko novinarstvo 'Dejan Anastasijević', dok centrifuga zavrtava posao 10. oktobra, tačno godinu dana od objavljivanja vesti, kad mu niko drugi do njegov izvor Obradović uručuje Nagradu 'Katarina Preradović' za ispunjavanje visokih profesionalnih i etičkih standarda i profesionalni integritet.

Ipak, sve ove odluke morale su da se donesu zanemaranjem ključnog pravila u konkursima, a to je da se ne može nagraditi članak ako objavljene informacije nisu rezultat rada i istraživanja samog novinara nego nekog drugog ko mu je te informacije u već pripremljenom obliku dostavio, što je ujedno model udbaškog delovanja. A s obzirom na to da je majka njegovog izvora, Milijana Obradović, u intervjuu za NIN, koji je 12. decembra 2019. dala upravo Cvijiću, priznala da mu je, po instrukcijama sina, najpre javila da je ovaj uhapšen, a zatim i, dok je Aleksandar bio u pritvoru, prosledivala podatke na osnovu kojih je Cvijić dalje sklapao tekstove, nagrade koje je dobio na konkursu ispadaju ništavne. Uprkos tome, u javnosti ga i dalje ističu kao novinara koji je otkrio aferu 'Krušik', jer je jedino na ovaj način mogao postati 'hrabar i etičan' istraživački novinar.

ЕКСКЛУЗИВНО РОДОЉУБ МИЛОВИЋ, НЕКАДАШЊИ НАЧЕЛНИК УПРАВЕ КРИМИНАЛИСТИЧКЕ ПОЛИЦИЈЕ

Политизација полиције води у њену криминализацију

Неко ко је оптерећен политичким ангажманом може да не предузима радње које су предвиђене законом и тада чини кривично дело – прикривање. Тако је било у случају рушења у Савамали, са објектом на врху Копаоника. Зато је политизација полиције погубна, а садашње стање безбедности погубна на деведесете

О Златибору Лончару, Александру Вучићу, Дијани Хркаловић, Војиславу Шешељу, Шарићевој криминалној групи и земуномском клану...

INTERVJU U NIN-U KOJI JE TREBALO DA POTVRDI SVE AFERE KOJE JE LANSIRAO KRIK Cvijić i Dojčinović u razgovoru sa svojim 'roditeljem', bivšim načelnikom UKP Rodoljubom Milovićem

ПОЛИТИКА

Да ли је земуномски клан још активан, ко су његови људи у власти и какве везе имају са наро-картелима Дарко Шарића, како је познати криминаловац познатији во је притискао заштитне сведоке, каква је била улога дозорашне државне секретарке Дијане Хркаловић, о томе ко упушта системе безбедности, одбраме Родолуб Миловић, пензионисани начелник Управе криминалистичке полиције (УКП) Србије. Он ексклузивно за НИН и КРИК тврди да садашње стање безбедности погубна на деведесете током којих су људи из врха државе негирани постојећа организациона структура свих кривичних полиција, док су службе безбедности штетне политичаре на власти, уместо радње.

Изнајкивато је да се људи за које сам тврдио да су активни сарадници земуномског клана и сада појављују као делове поседне приватне, извесно конкретно на Шарићеву организацију криминалу групу истине Миловић и наводи да је „један од њих министар правде Златибор Лончар“ и да су државно Лончарева супруга Весна Лончар и кул Минодраг Стојановић, припадник БИА, повезани и са случајем Шарић“. Истеуте да је случајност да Лончарева жена уговара саставка са једним од висококогнира-них људи из наро-клана, а да га дозвол негов кул, бес обзира на то што је службена БИА“, каже Миловић и наводи да је Весна Лончар у име Драгана Душана Фрица, једног од шефова Шарићевог наро-картели, контактира да поновили и уговорила саставка. Лончарев кум Минодраг Стојановић је, иначе, проглаше недеље упуштан у руку

Говорите о вези министра Лончара и земуномског клана?
Златибор Лончар се појављује у процесу „земуница“ и у случају Шарић. У извесно систем сарадника, на сфери да убавно променити Крава Танџина, човечи доктор Лончар доводи се у

Завидна влада: Ми у УКП-у нисмо могли да сакријемо пријаву против Вучићевог сина Данила, јер председат рада УКП-а упушта неје ремећење јавног реда и мира. За то су ме оптуживали очито они који су хтели да се додворе Вучићу и да буде његоу у УКП

NIN/20/6/2019

Instrukcije od policije i tužilaštva

» Zbog načina na koji su radili, u 'Blicu' je vrlo brzo nastao zazor, jer se znalo da Subota i Cvijić do informacija ne dolaze sami i da ne ulažu napor kakav prilikom rada ulažu neki drugi novinari. Iako su im tekstovi obilovali nezvaničnim izvorima, svima je postalo jasno od koga potiču i po instrukcijama kojih ljudi iz policije i tužilaštva se pišu, pa su pospudno prozvani 'poštanskim sandučićima'

U to vreme je Dojčinović preko privatnih fotografija policijskih službenika preokupiran insinuiranjem da vlast kontroliše navijačku grupu 'janjičari', čiji su pojedinci deo 'kavačkog klana', a fotografije Danila Vučića sa navijačima tretira kao dokaz da je državni vrh na vezi s mafijom. Kriminalizacija predsednikovog sina je ovde uvek i kriminalizacija vlasti, u njoj dalje po zadatku učestvuju svi opozicioni mediji, pa Cvijić sve što objavljuje Dojčinović prenosi u NIN. Njih dvojica su početkom jula 2020. komično poslata na protest ispred Skupštine da za N1 i Novu S identifikuju i prebroje navodne huligane pod kontrolom vlasti, te pokažu da je sukob navijača sa policijom izrežiran i da Vučić uništava grad. Istovremeno, obojica će imati razumevanja za sve koji mu pogrđno skandiraju sa tribina i pravdati to izrazom protesta ljudi ogorčenih stanjem u zemlji.

Pošto je februara 2021. uhapšena Belivukova grupa, njihova krivična dela sa lakoćom tranzitiraju na krivična dela vlasti, a kad je otkriveno da Dojčinović saraduje sa Belivukom i njegovim advokatom Lazarevićem, jer je svakom iz svojih razloga odgovaralo da predsednik Srbije figurira za nalogodavca, urednik KRIK-a napisao je da sva nerešena ubistva, za koja se pretpostavlja da ih je počinila ova grupa, nosi na duži Vučić. Zbog toga je odbrana Belivuka i konstruisana da se oduži novinarima i potvrdi gotovo sve veće afere koje su lansirali do tada; Lazarevićev klijent postaje mirodija u Savamala rušenju, inauguraciji iz 2017, pomenu-tom protestu ispred Skupštine i paljenju baklji po krovovima tokom covid krize, pa i u ubistvu Olivera Ivanovića i pogibiji Vladimira Cvijana. Po principu 'ruka ruku mije', Dojčinović

i Cvijić na N1 i Novoj S onda predstavljaju Belivukovo svedočenje kao potvrdu da je sve o čemu su godinama pisali tačno, govore da je 'samo načevo veze s vlašću' i ushićeno najavljuju šta bi tek mogao da kaže na sudu, identično kao neki drugi pre osamnaest godina u vezi sa iskazima Milorada Ulemeka Legije. Onako kako do Cvijića u NIN stižu detalji o prisluski-vanim razgovorima predsednika, tako Dojčinović i KRIK dobijaju da objave transkripte iskaza Belivuka i Miljkovića pred tužiocem, obmanjujući javnost da su o 'principima' u periodu pre hapšenja pisali koliko o grupi prethodnog vođe, kao i da je njihov dugogodišnji izvor i drugi 'roditelj' Saša Ivanić glavni, a ne tek jedan od pomoćnih tužilaca u postupku.

Kriminalizacija

Da koncept kriminalizacije kod udbaških novinara, kao i u vreme kriminalizacije premijera Đinđića, ne trpi mogućnost da se mafija infiltrira u organe vlasti i korumpira njihove službenike (smer odozdo) nego uvek podrazumeva i potencira da linija uticaja nužno polazi odozgo i da najviša vlast, tj. Vučić delegira i odlučuje o postupcima nekog Belivuka, njegove grupe i o svemu što oni rade, jasno ocrtava i nagla promena stava Cvijića i Dojčinovića, a potom i medija prema uhapšenoj visokoj funkcionerki MUP Dijani Hrkalović kada ona menja advokata. Dok je zastupa Sead Spahović, Hrkalovićeva se nala-

Sistem nagrađivanja - kompenzacija

» Sistem nagrađivanja počiva na ciklusu kompenzacije, u kojem svako svakom čuva leđa i koji se teško prekida, jer se uvek nagrađuju pojedinci ili organizacije iz prijateljskih medija, koji onda naredne godine, ulaskom u žiri, vraćaju dug

Sudovi ga oslobodili posle više od decenije optužbi

STANKO SUBOTIĆ POTPUNO NEVIN

Posle više od decenije istraga i optužbi, Stanko Subotić u potpunosti oslobođen svih sumnji za šverc cigareta i pranje novca.

Posle skoro decenije međunarodnih i nacionalnih istraga vođenih u Švajcarskoj, EU i Srbiji, Stanko Subotić, švajcarski biznismen i spisak porekla, 2015. godine je u poslednjem postupku koji je protiv njega vođen u potpunosti oslobođen svake sumnje i optužbe da je "glavni mafijaški bos Balta na". Kako je više od 10 godina u medijama predstavljan javnosti u Srbiji i svetu.

Ceo slučaj je pratila serija medijskih napisa o Subotiću kao navodnom najvećem krijumčaru cigareta na Balkanu, u kojima je kako tvrde za "Blic" izvori upućeni u ceo slučaj, aktivno učestvovala privatna istraživačka agencija iz Londona. Procenjuje se da je ta kampanja svojevremeno koštala Subotića prosa u koji je uložio 80 miliona dolara.

Medijska kampanja je dovela do pokretanja široke međunarodne istrage na čijem čelu je bio italijanski tužilac za borbu protiv mafije

Ta medijska kampanja je dovela do pokretanja široke međunarodne istrage na čijem čelu je bio italijanski tužilac za borbu protiv mafije, a za koordinaciju je bio zadužen berlinski OLA, kancelarija Evropske komisije za istragu prosveta budžeta EU, ali i korpucije i drugih velikih krivičnih dela u okviru EU i njenih institucija.

Na osnovu tadašnjih zahteva italijanskog tužioca, Švajcarska, Francuska, Kipar i Libanostaj su u istragama zaplenile Subotiću sva novčana sredstva na bankarskim računima, sva imovina njegovih firmi i sva poslovna dokumentacija njegovih kompanija. Ipak, posle šest godina sveobuhvatnih istraga, istražne sudije pomenilih zemalja su ostanu-vile istrage: jer nisu došlo do bilo kakvog dokaza o povezanosti Subotića sa mafijaškim organizacijama, Italijanskom Kamorom i pranjem novca. Odblokirani su Subotićev novac i imovina njegovih firmi.

Kako se još tada moglo zaključiti na osnovu zvaničnih spisa, šteta koju je Subotić pretrpeo šestogodišnjom blokadom svih novčanih sredstava i cele imovine bila je ogromna.

Uprkos ovakvim rezultatima međunarodnih istraga, italijanski tužilac za borbu protiv mafije je odlučio da podigne optužnicu protiv Subotića, tereteći ga za navodno pranje 1,2 milijarde tadašnjih nemačkih maraka. Tužilac je tvrdio da je sveterom cigareta za italijansku mafiju i Kamoru ostavljena tolika zarada koju je Subotić, navodno, privatnim i ionima navoarenim vrecama punim keš novca, prebacio iz Švajcarske, preko Crne Gore, za Kipar.

Italijanski tužilac je tada privoleo ogromnu količinu dokumentacije o navodnim uplatama novca u ukupnoj sumi od 1,2 milijarde nemačkih maraka na račune Subotićevih firmi na Kipru, kao i dokumentaciju o stotinama letova privatnih aviona iz Švajcarske i Crne Gore za Kipar.

Iu je, prema konstrukciji italijanske optužnice, ujedno bio i ključni dokaz koji je vodio vezi i inkriminisanju crnogorskog predsednika Mila Đukanovića.

Istovremeno je OLA prikazao ovu široku međunarodnu istragu, kojom je rukovodio italijanski

REZULTAT VANSUDSKE NAGODBE IZMEĐU SUBOTIĆA I FIRME 'RINGIER' Stranica u 'Blicu' objavljena u znak izvinjenja na dan kad izlazi intervju sa Milovićem u glasilu istog vlasnika

Šteta koju je Subotić pretrpeo šestogodišnjom blokadom svih novčanih sredstava i cele imovine bila je ogromna

tužilac, kao dokaz u sporu kojeg je pokrenula pred američkim sudovima protiv međunarodnih duvanskih kompanija, tužeci ih za organiziranje šverca cigareta i pranja novca. Sporovi za koje se računalo da treba da ostvare Evropskoj uniji odštetu u vrednu više stotina miliona dolara obuhvatali su i zabtev za naknadu ne samo trostrukog iznosa izgubljenih prihoda od poreza, carina, taksa i drugih dažbina, nego je tužbom iz 2002. godina EU tražila od duvanskih kompanija čak i pokrivenje troškova operacija u Istočnoj Evropi na suzbijanju šverca duvana.

I Srbija je učestvovala u pravnoj pomoći italijanskom tužiocu, ali i crnogorski parlament, osuđujući sopstvenu vladu za međunarodni šverc cigareta

ogromnih razmera. U tom kontekstu, presuda protiv Subotića se činila kao gotova stvar. Ipak, posle pribavljanja i najbitnijih dokaza i dokumenta za legalnost svakog centa od pomenute 1,2 milijarde nemačkih maraka, za

Presudom od 26. februara 2013. godine, sud u Bariju je oslobodio Subotića sa takozvanom 'punom formulom'

koje je italijanski tužilac tvrdio da su prijavi novac mafije i Kamore, odbrana je uspešla da ostvari to što se, prema mišljenju stručnjaka koji su pratili ceo proces, nikad pre toga nije dogodilo u istoriji italijanskog pravosuđa.

Italijanski tužilac za borbu protiv mafije se, posle svega, pridružio predlogu odbrane Subotića da bude oslobođen. Presudom od 26. februara 2013. godine, sud u Bariju je oslobodio Subotića sa takozvanom "punom formulom", čime je dobio najveći stepen pravne satisfakcije moguć u Italiji.

Dve godine potom, Subotić je pred Apelacionim sudom u Beogradu, posle osam godina suđenja, pravosuđno oslobođen optužbe Tužilaštva za organizovanje kriminala iz 2007. godine za navodni šverc cigareta 1995. i 1996. godine

zastupa nikog u 'Jovanjici', 7. jula 2022. reciklira tezu da je Milenković januara 2020. bio nateran da kaže da Vučići nemaju veze sa tim slučajem. U intervjuu za NIN, koji daje Vuku Cvijiću, optužice 15. septembra predsednika da je svojom izjavom iz Dubajja uticao na odluku Apelacionog suda da odbije žalbu na kućni pritvor Koluviji, iako je taj sud odluku doneo 24. septembra 2021, a Vučić je izjavu iz UAE, između ostalog, i kao komentar na tu odluku, dao 2. oktobra 2021, čitavih osam dana kasnije. S druge strane, Zdenko Tomanović i njegov klijent Milenković osmisliće medijsku strategiju sa ciljem da istraju o službenim nepočinstvima Milenkovića i Mitića prikažu isključivo kao progon i osvetu zbog slučaja 'Jovanjica', i to režima koji sad želi njihovu smrt. Po uzoru na Ulemeka sa početka dvehiljaditih, njih dvojica 26. oktobra 2022. režiraju kabadahijski ulazak u Palatu pravde sa naoružanim Milenkovićevim saradnicima, ali umesto da odgovara na pitanja, policajac koji je pre samo dve godine pričao sasvim drugačije sada će iz usta erudite Tomanovića predložiti kolegama koje ga ispituju da zajedno krenu da istražuju 'kriminal najviših državnih funkcionera ove zemlje'.

Udbaški pedigree

Tekstovi koje na ovu temu pišu Cvijić, Dojčinović ili Jelena Zorić liče kao jaje jajetu, što upućuje na to da ih brišu isti izvori koje ne navode, premda to ne mogu biti drugi do Milenković i Tomanović. Svi novinari po diktatu akcentuju ista mesta i u obavezi su da o Milenkoviću pišu kao o najboljem i najčasnijem policajcu, koji je 'poslednja brana korupciji i neprofesionalnosti u MUP-u' i kojeg država progona umesto da ga nagradi što je otkrio 'najveću plantažu marihuane u Evropi'. Ovo čine po matrici po kojoj su osam godina ranije, u vreme razrešenja, branili i Milovića, kad su se trudili da mu konzerviraju lik i delo, apostrofirajući samo zasluge

Spirala smrti koju je nemoguće izbeći

Već posle malog broja tekstova po automatizmu su prinuđeni da brane i štite lica koja ih koriste, jer time pre svega brane sebe kao potpisane autore tih tekstova. Nema udbaškog novinara koji je uspeo da izbegne ovu spiralu smrti, od Vuka Cvijića, preko Stevana Dojčinovića, Tamare Marković Subote, pa do najmanje iskusne Jelene Zorić, kod koje je to danas najočiglednije

31. MART 2022. / БРОЈ 3718 / 350 RSD

ПРЕДСЕДНИЧКИ ИЗБОРИ
Квадратура другог круга

ЗЛАТКО ДИЗДАРЕВИЋ
Рат у Босни је (не)завршен пат позицијом

ИСТРАЖИВАЊЕ НИН-а
Како су трговци профитирали на страху грађана
ВУЧИЋ, НАВИКА, ПАНИКА

87 ГОДИНА
ТРАДИЦИЈЕ

НИН ОТКРИВА НОВУ АФЕРУ У ТРГОВИНИ ОРУЖЈЕМ

СРПСКЕ МИНЕ НА УКРАЈИНСКОМ ФРОНТУ

ДАН ПРЕД ИЗБОРНУ ТИШИНУ ОПТУЗИЛИ ВЛАСТ
ДА ИЗВОЗИ МИНЕ УКРАЈИНСКИМА, СА ПОРУКОМ
БИРАЧИМА ДА НИЈЕ ЛЕПО ОБМАНЈИВАТИ
ВЛАДИМИРА ПУТИНА Кооперација уdbaškог
nedeljnika, Cvijića i sajta 'Arms Watch'

9 770027 668002 03718 >

Београд, 31. март 2022.
Београд, 31. март 2022.
Београд, 31. март 2022.

www.nin.co.rs
facebook.com/ninonline
twitter.com/NedjeljnikNIN

koje je posle atentata na Đinđić imao u obračunu sa „zemunskim klanom“, da bi se zametnulo sve što je radio u vreme Tađića i prečutala dominacija koju je izgradio u medijima.

Za razliku od Cvijića i Dojčinovića, koji su udbaški pedigree stekli još u bivšem režimu i koji prepisuju od Tomanovića da sve što od vlasti i provladinih medija kompromituje Milenkovića služi kao 'uvod u njegovu likvidaciju', neiskusna Zorićeva u tome vidi tek pretnju hapšenjem. Uskoro konstruiše i cirkularnu teoriju zavere da je Andreja u 'Jovanjici' umetnula BIA na čelu sa Bratislavom Gašićem i zavela Aleksića, samo da bi predsednik posle imao argument da se izvuče iz afere. Osoba koja tvrdi da se novinarstvom bavi od devete godine, prvo je u 'Vremenu', u periodu od 21. aprila do 17. jula 2022, sasvim izvesno pisala policijske uratke, krijući se iza nepostojećeg imena 'Leposava Bogić', te podmetanjem pseudonima bez

propisane oznake kršila norme profesije, da bi posle toga, na istom mestu, pod svojim imenom počela da piše stilom jeftinih krimi-romana, slepo kopirajući pristrasnost onih koji je brišu o detaljima čiji očevidac ne može da bude. Tako će pisati o šolji sa amblemom BIA i od toga praviti zaplet, prisvajajući tuđe reči i opisivati kako tužiteljka odskoče sa stolice. Onda će neprecizno da tvrdi da bradu i brkove u policiji niko ne sme da nosi, pa će ubaciti filmsku scenu u kojoj Koluvija dok pretiče policijsko vozilo pokazuje srednji prst, i na kraju lagati da uhapšeni Milenkovićevi saradnici trpe torturu u pritvoru.

Opčinjenost izvorima informacija, koja kod Zorićeve poprima razmere zaljubljenosti, samo je jedan od oblika koji demonstira nedostatak svake di-

stance od interesa koji izvori imaju u plasiranju informacija. Stevan Dojčinović je svoju zavisnost plastično izrazio još septembra 2015, kada je na pitanje novinark Radija Slobodna Evropa da li postoji mogućnost da je zlopotrebljen zbog objavljivanja snimka bez tona Dačića sa tadašnjim predsednikom Teniskog saveza Srbije Rodoljubom Radulovićem i, ispostaviće se, članom Šarićeve grupe, odgovorio da ga interesi izvora uopšte ne zanimaju i da je njegov posao bio samo da snimak objavi. Ovakve epizode dodatno dokumentuju da pojedinci poput Cvijića, Dojčinovića, Subote, Zorićeve i sličnih, sa aspekta Kodeksa novinara Srbije, nikada u pravom smislu reči nisu ni kročili na teren novinarstva. Oni sve vreme rade nešto što samo izgleda kao to, ali je ujedno i sasvim nešto drugo.

Više nije sporno da je sistem vrednosti novinarstva tokom Vučićeve vlasti devalvirao. Problem leži u tome što ga nisu devalvirali tzv. provladini tabloidi, koji su uvek činili to što čine, nego esnafska udruženja NUNS i UNS, koja su se u međuvremenu transformisala u čisto opoziciono opredeljene grupacije. Ona su glavni krivci i najodgovornija što je novinarstvo u Srbiji danas tu gde jeste. Ona su ta koja su zlopotrebila svoju ulogu i afirmisala naopaku paradigmu po kojoj najgori postaju najbolji. Ona su razvila inflaciju i serijalizaciju nagrada, postavila simulakrum po kojem ne valja niko osim njih. Samo u periodu pisanja ovog rada Vuk Cvijić je od UNS-a dobio Nagradu 'Aleksandar Tijanić', a Stevan Dojčinović nagradu Stejt departamenta koju mu je dodelio američki državni sekretar. Nagrade se skupljaju kao što su devojke nekada skupljale mirišljave salvete.

Nazad više definitivno nema. Od 2014. sve što imaju stavili su na udbašku aferizaciju i sad igraju do kraja. Vuk Cvijić je tu samo jedna reprezentativna posledica, funkcionalni prototip udbaškog novinara novije generacije. Čvorište koje je sve ocrtalo. Ali vlast ipak i dalje ne dira zamenika tužioca za organizovani kriminal Sašu Ivanića, a Slobodana Milenkovića pušta da okupira poziciju koju je nekada imao Rodoljub Milović.